315620 - Cidde Halkından Olan Bir Kimse Hac Aylarında Umre Yaparsa Ve Hac İçin Temettu Niyeti Taşırsa; Ancak İş Nedeniyle Cidde'ye Gidip Gelirse Temettu'su Bozulur Mu?

Soru

Ben Cidde halkındanım ve orada çalışıyorum. Eşimle birlikte Şevval ayında hac niyetiyle temettu yaparak umremi eda ettim. Ardından hac vaktine kadar Mekke'de kaldık. Ancak işim gereği her gün Cidde'ye gidip gelmek zorunda kalıyorum. Bu durum, Kurban Bayramı izni başlayıp iş sona erene dek sürecek. Bazen Cidde'de bir gece kalmam da gerekebiliyor. Bu hâlim, temettu haccımı etkiler mi? Yani hâlâ temettu haccı yapmış sayılır mıyım?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Kim hac ayları olan Şevval, Zilkade ve Zilhicce'nin ilk dokuz günü içinde umre yapar ve o yılın haccını da eda ederse, temettu yapmış sayılır. Ancak bu kimse, umre ile hac arasında kendi memleketine dönerse temettu bozulur. Bu durumda, hac için yeniden ihrama girerse artık müfrid (yalnızca hac yapan) olur.

Eğer kişi temettuya devam etmek istiyorsa, hacdan önce tekrar umre niyetiyle ihrama girmelidir.

Şeyh İbn Useymin (rahimehullah) şöyle dedi:
"Bir kimse temettu niyetiyle ihrama girip Mekke'ye ulaştığında; kendisine vacip olan tavaf etmesi, sa'y yapması ve saçını kısaltarak umre ihramdan çıkmasıdır. Bundan sonra ister Cidde'ye, ister Taif'e, ister Medine'ye veya başka bir yere gidebilir. Bu seyahatı nedeniyle temettusu bozulmaz. Hatta hac için yeniden ihrama girerek dönerse dahi temettusu geçerliliğini korur.
Ancak kişi memleketine döner ve oradan tekrar hac niyetiyle ihrama girerse temettusu kesilir. Ancak memleketine dönüp sonra tekrar hac niyetiyle ihrama girerse temettusu kesilir. Memletine

döndükten sonra umre niyetiyle ihrama girerse, bu kişi artık ilk umre ile değil, ikinci umre ile temettu yapmış olur.”

Özetle:

Bir kişi temettu niyetiyle hareket ettiyse, umre ile hac arasında memleketi veya başka bir yere gidip dönebilir; bu, temettusunu bozmaz.
Fakat memleketine dönüp de hac için tekrar ihrama girerse, temettusu sona ermiş olur ve artık müfrid sayılır.
şayet memleketi olmayan bir yere gidip oradan hac için ihrama girerse temettusu geçerlidir ve kurban kesmesi gerekir. (el Lika el Şehri 16/4)

Şeyh İbn Baz (rahimehullah)’a şöyle soruldu:
“Şevval ayında umre yapıp sonra memleketine dönen ve daha sonra sadece hac yapmak için tekrar gelen kişi, mutemetti sayılıp kurban kesmesi vacip mi?

Şöyle cevap verdi: Şayet bir kimse Şevval ayında umre yaptıktan sonra memleketine döner, sonra da haccı ifrad (tek başına hac) olarak eda etmek üzere tekrar gelir ise, cumhur (âlimlerin çoğunluğu) bu kimsenin mütemetti‘ sayılmayacağı ve dolayısıyla ona hedy (kurban) vacip olmayacağı görüşündedir. Çünkü kişi memleketine dönmüş, ardından hac için ayrı bir niyet ve ihramla yeniden gelmiştir. Bu, Ömer ve oğlu Abdullah’tan (radıyallahu anhuma) nakledilen rivayettir ve cumhurun da görüşü budur.

Ancak İbn Abbas’tan (ra) gelen rivayette, böyle bir kimsenin mütemetti‘ sayılacağı ve hedy kurbanı kesmesinin gerektiği ifade edilmiştir. Zira kişi, aynı yıl içerisinde hac ve umreyi hac ayları içinde birleştirmiştir.

Cumhur ise şöyle der: Kişi memleketine dönerse – bazı âlimler de der ki: memleketine gitmese bile sefer mesafesi kadar bir yol giderse – ve sadece hac niyetiyle dönerse artık mütemetti‘ sayılmaz.

“En tercih edilen görüş –Allah daha iyi bilir–Ömer ve oğlu (radıyallahu anhuma)'dan gelen rivayettir: Şayet kişi ailesine dönerse, artık mütemetti‘ sayılmaz ve ona kurban vacip olmaz.

Ancak hac için gelip umre yapan, sonra da Cidde veya Tâif'te kalan –ki bu yerler onun memleketi değildir– ve ardından hac için ihrama giren kimse mütemetti'tir. Onun Tâif, Cidde veya Medine'ye çıkması, onu mütemetti'likten çıkarmaz. Çünkü bu kişi hac ve umreyi birlikte eda etmek üzere gelmiştir; sadece ihtiyaç sebebiyle Cidde veya Tâif'e gitmiştir. Aynı şekilde, Medine'ye ziyaret amacıyla gitmek de onu mütemetti'likten çıkarmaz. Bu durumda –en açık ve tercihe şayan görüşe göre– o kişi mütemetti' sayılır. Dolayısıyla ona temettü kurbanı gerekir ve hac için de umrede yaptığı gibi sa'y yapar."
(*Mecmû' el Fetâvâ Şeyh İbn Bâz, 17/96*)

"Eğer kişi –ikinci yolculuğunda– umre ihramına girerek gelir ve ihramdan çıkar, sonra da hac eda edinceye kadar (Mekke'de) ikamet ederse, bu kişi mütemetti'tir.

Daha önce yaptığı umre, cumhura göre onu mütemetti' kılmaz. Ancak son yaptığı umreyle ve ardından kalıp hac yapmasıyla mütemetti' olur."
(*el-Mecmû': Fetâvâ Şeyh İbn Bâz, 17/98*)

"Dolayısıyla senin Cidde'ye –ki orası senin memleketindir– dönüşün temettü hükmünü kesintiye uğratır.

Eğer temettü yapmak istiyorsan, hacdan önce umre yap ve ardından hac yapıncaya kadar Cidde'ye dönme."

En doğrusunu Allah bilir.